KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2023/1616

2023 m. gegužės 3 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/23 papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais patikslinamos aplinkybės, kuriomis asmuo yra laikomas nepriklausomu nuo pertvarkymo institucijos ir nuo pagrindinės sandorio šalies, pagrindinės sandorio šalies turto ir įsipareigojimų vertės vertinimo metodika, vertinimų atskyrimas, papildomų nuostolių rezervo, įtrauktino į preliminarius vertinimus, apskaičiavimo metodika ir vertinimo siekiant taikyti principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nėra blogesnė, atlikimo metodika

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/23 dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132 ([1]), ypač į jo 25 straipsnio 6 dalies trečią pastraipą, 26 straipsnio 4 dalies trečią pastraipą ir 61 straipsnio 5 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

(1) Reglamento (ES) 2021/23 25 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad to reglamento 24 ir 61 straipsniuose nurodytą vertinimą atliekantis asmuo (toliau – vertintojas) būtų nepriklausomas nuo bet kurios viešojo sektoriaus institucijos ir vertinamos pagrindinės sandorio šalies (toliau – PSŠ). Todėl siekiant nustatyti aplinkybes, kuriomis asmuo Reglamento (ES) 2021/23 25 straipsnio 1 dalies taikymo tikslais laikomas nepriklausomu ir nuo susijusių viešojo sektoriaus institucijų, įskaitant pertvarkymo instituciją, ir nuo PSŠ, reikėtų taikyti vienodas taisykles. Į tas taisykles turėtų būti įtraukti reikalavimai, kuriais užtikrinama, kad tas asmuo su pertvarkymo institucija arba PSŠ neturėtų reikšmingų bendrų ar besikertančių interesų; reikalavimai, susiję su to asmens kvalifikacija, patirtimi, gebėjimais, žiniomis ir ištekliais bei jo gebėjimu veiksmingai atlikti vertinimą nepagrįstai nesikliaujant jokia susijusia viešojo sektoriaus institucija ar PSŠ, ir reikalavimai, susiję su struktūriniu asmens ir tiek susijusių valdžios institucijų, tiek PSŠ atskyrimu;

(2) siekiant išvengti tokių grėsmių nepriklausomumui kaip savikontrolė, savanaudiški interesai, tarpininkavimas, familiarumas, pasitikėjimas ar bauginimas, būtina užtikrinti, kad vertintojas neturėtų jokių reikšmingų interesų, kurie sutaptų ar kirstųsi su susijusios viešojo sektoriaus institucijos, įskaitant pertvarkymo instituciją, arba PSŠ, taip pat jos vyresniosios vadovybės, kontrolinį akcijų paketą turinčių akcininkų ar grupės subjektų interesais. Be to, vertintojas neturėtų būti laikomas nepriklausomu, jei turi reikšmingų interesų, kurie sutampa arba kertasi su bet kurio svarbaus tarpuskaitos nario, kliento ar kreditoriaus, kuriems pertvarkymo veiksmai darytų reikšmingą poveikį arba kurie labai prisidėjo prie padėties, dėl kurios PSŠ pertvarkoma, interesais. Asmeniniai santykiai taip pat gali reikšti reikšmingą interesą. Todėl pertvarkymo institucija turėtų įvertinti, ar esama kokių nors reikšmingų bendrų ar besikertančių interesų;

(3) kad pertvarkymo institucija galėtų įvertinti, ar esama kokių nors reikšmingų bendrų ar besikertančių interesų, vertintojas turėtų pranešti pertvarkymo institucijai apie visus faktinius ar galimus interesus, kurie, vertintojo nuomone, galėtų būti laikomi reikšmingais interesais, ir turėtų pateikti visą informaciją, kurios pertvarkymo institucija galėtų pagrįstai paprašyti. Kad būtų galima nustatyti visus faktinius ar galimus interesus, kurie, vertintojo

([1]) OL L 22, 2021 1 22, p. 1.

manymu, galėtų būti reikšmingi bendri ar besikertantys interesai, po paskyrimo labai svarbu, kad vertintojo toliau taikoma politika ir procedūros būtų pagrįstos galiojančiais etikos kodeksais ir profesiniais standartais. Pertvarkymo institucijai turėtų būti nedelsiant pranešta apie visus nustatytus faktinius ar galimus interesus, ir ji turėtų įvertinti, ar tai – reikšmingi interesai, o jei jie reikšmingi, vertintojo paskyrimas turėtų būti panaikinamas ir skiriamas naujas vertintojas;

(4) struktūrinio atskyrimo susitarimai yra apsaugos priemonės, kuriomis mažinama interesų konfliktų rizika. Todėl vertinant galimą vertintoją į jų buvimą reikėtų atsižvelgti. Taigi juridinių asmenų atveju vertintojo nepriklausomumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į visą bendrovę ar ūkinę bendriją, tačiau atsižvelgiant į bet kokį struktūrinį atskyrimą ir kitus susitarimus, kurie galbūt buvo nustatyti siekiant atskirti darbuotojus, kurie galėtų dalyvauti atliekant vertinimą, ir kitus darbuotojus. Jei minėtos grėsmės, palyginti su taikomomis apsaugos priemonėmis, yra tokios didelės, kad kyla pavojus bendrovės ar ūkinės bendrijos, kuri prašo būti paskirta vertintoja, nepriklausomumui, tokia bendrovė ar ūkinė bendrija neturėtų būti skiriama vertintoja;

(5) siekiant išvengti grėsmės nepriklausomumui dėl savikontrolės, teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, kuris atliko PSŠ auditą metais iki jo tinkamumo būti vertintoju vertinimo, jokiomis aplinkybėmis neturėtų būti laikomas nepriklausomu. Kalbant apie kitas audito ar vertinimo paslaugas, suteiktas atitinkamai PSŠ per keleto metų laikotarpį iki nustatytos nepriklausomumo vertinimo datos, tos paslaugos taip pat turėtų būti laikomos reikšmingu bendru ar besikertančiu interesu;

(6) vertintojo nepriklausomumą galima sustiprinti sąlygomis, kuriomis užtikrinama, kad vertintojo specialiosios žinios ir ištekliai būtų pakankami ir tinkami. Todėl būtina užtikrinti, kad vertintojas turėtų būtiną kvalifikaciją, patirtį, gebėjimus ir žinias visais susijusiais klausimais, įskaitant finansinių priemonių, kurių tarpuskaitą atlieka PSŠ, vertinimų, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ([2]) taikytinų PSŠ reikalavimų, esamų PSŠ gaivinimo planų ir taisyklių sąvadų bei pagal Reglamentą (ES) 2021/23 taikytinų pertvarkymo priemonių klausimais;

(7) kad vertintojas galėtų veiksmingai atlikti vertinimą, taip pat reikėtų užtikrinti, kad vertintojas turėtų pakankamai žmogiškųjų ir techninių išteklių vertinimui atlikti arba turėtų galimybę jais naudotis;

(8) siekiant užtikrinti vertintojo nepriklausomumą ir išvengti nederamo kišimosi į jo darbą, jis turėtų būti pajėgus veiksmingai atlikti vertinimą nepagrįstai nesikliaudamas jokia susijusia viešojo sektoriaus institucija, įskaitant pertvarkymo instituciją, arba PSŠ. Tačiau, jei siekiant padėti atlikti vertinimą teikiami nurodymai ar rekomendacijos, pavyzdžiui dėl metodikos, nustatomos remiantis Sąjungos teisės aktais, kuriais reglamentuojamas vertinimas rengiantis atlikti pertvarkymą, tai neturėtų būti laikoma netinkamu kliovimusi, jei tokie nurodymai ar tokios rekomendacijos laikomi būtinais siekiant padėti atlikti vertinimą. Be to, teikti pagalbą vertintojui, pavyzdžiui, kai atitinkama PSŠ teikia sistemas, finansines ataskaitas, reguliavimo ataskaitas, rinkos duomenis, kitus dokumentus ar kitokią pagalbą, neturėtų būti draudžiama, jei, pertvarkymo institucijos vertinimu, tai yra būtina parama vertinimui atlikti. Laikantis visų galimai nustatytų procedūrų, dėl nurodymų, rekomendacijų ir kitų formų paramos teikimo turėtų būti susitarta kiekvienu atskiru atveju arba bendrai;

(9) pavojus nepriklausomumui kyla, jei vertinimą atlieka asmuo, kuris dirba bet kurioje susijusioje viešojo sektoriaus institucijoje, įskaitant pertvarkymo instituciją, ir PSŠ, arba yra su jomis susijęs, net ir tais atvejais, kai juridinio asmens struktūroje užtikrintas visiškas struktūrinis atskyrimas. Todėl būtina užtikrinti, kad vertintojas nebūtų jokios susijusios viešojo sektoriaus institucijos, įskaitant pertvarkymo instituciją, arba PSŠ darbuotojas ar rangovas ir nepriklausytų tai pačiai bendrovių grupei kaip PSŠ;

([2]) 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų (OL L 201, 2012 7 27, p. 1).

(10) siekiant užtikrinti, kad būtų pakankamai asmenų, kurie galėtų būti vertintojai prasidėjus pertvarkymo procesui, pertvarkymo institucija turėtų turėti laikiną potencialių vertintojų sąrašą ir šį sąrašą reguliariai peržiūrėti;

(11) Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje PSŠ pertvarkymo proceso metu išskiriami du vertinimai: pradinis vertinimas, kurio metu vertinama, ar tenkinamos pertvarkymo sąlygos, ir antras vertinimas, kuriuo remdamasi pertvarkymo institucija priima sprendimą taikyti vieną arba daugiau pertvarkymo priemonių. Atliekant pradinį vertinimą, derėtų užtikrinti, kad nustatant, ar tenkinamos pertvarkymo sąlygos, būtų atliekamas sąžiningas, apdairus ir realistiškas PSŠ turto ir įsipareigojimų vertinimas. Atliekant antrąjį vertinimą, kurio tikslas – pagrįsti pertvarkymo veiksmus, svarbu užtikrinti, kad PSŠ turto ir įsipareigojimų vertinimas būtų grindžiamas sąžiningomis, apdairiomis ir realistiškomis prielaidomis;

(12) siekiant tiksliai atspindėti PSŠ aplinkybes ir vyraujančias rinkos sąlygas, Reglamente (ES) 2021/23 nustatyti vertinimai turėtų būti atliekami kuo arčiau pertvarkymo sprendimo dienos;

(13) kad galėtų veiksmingai ir efektyviai atlikti Reglamente (ES) 2021/23 nurodytus vertinimus, vertintojas turėtų turėti galimybę naudotis visais svarbios informacijos ir specialiųjų žinių šaltiniais, pavyzdžiui, PSŠ vidaus dokumentais, sistemomis ir modeliais. Be to, vertintojas turėtų remtis PSŠ darbuotojų, vadovybės ir auditorių tiesiogiai pateikta informacija, taip pat, kai aktualu, viešai prieinama informacija apie rinkos struktūrą;

(14) kai PSŠ priklauso grupei, atsižvelgiant į tai, kad dėl sutartinių grupės vidaus paramos susitarimų gali būti teikiama papildoma finansinė parama pertvarkomai PSŠ ir daromas poveikis pertvarkymo strategijai, vertintojas turėtų atsižvelgti į tų sutarčių poveikį, kai tikėtina, kad tokie susitarimai bus įgyvendinti. Vertintojas turėtų atsižvelgti į kitus oficialius ar neoficialius grupės vidaus paramos susitarimus, kai yra tikėtina, kad jie išliks galioti susiklosčius nepalankiai finansinei būklei arba pertvarkymo atveju. Be to, vertintojas turėtų atidžiai apsvarstyti riziką, kad PSŠ finansiniai ištekliai galėtų būti panaudoti kitų grupės subjektų nuostoliams padengti, nes tai galėtų dar labiau sumažinti PSŠ turto vertę;

(15) kadangi dėl sąveikos susitarimų atsiranda finansinis tarpusavio priklausomumas, kuris gali turėti įtakos vertinimui, tais atvejais, kai PSŠ yra sudariusi sąveikos susitarimus su kitomis Sąjungos PSŠ, vertintojas turėtų atsižvelgti į visus sutartimi įformintus susitarimus, susijusius su sąveikos susitarimu, įskaitant atvejus, kai nutraukus paslaugos teikimą gali būti pasinaudota PSŠ likvidumu;

(16) kadangi vertinimo proceso tikslas – padėti pertvarkymo institucijai priimti sprendimus prieš pradedant pertvarkymą ir įgyvendinant pertvarkymo strategiją, vertintojas pertvarkymo institucijai turėtų pateikti ataskaitą. Todėl pertvarkymo institucijai teikiamoje ataskaitoje vertintojas turėtų apibendrinti vertinimo prielaidas, metodikas ir rezultatus. Ataskaitoje turėtų būti pateikta visa informacija, kuri laikoma svarbia siekiant padėti pertvarkymo institucijai;

(17) siekdamas užtikrinti sąžiningą, apdairų ir realistišką vertinimą, vertintojas turėtų įvertinti kiekvieno pertvarkymo veiksmo, kurio, tikėtina, imsis pertvarkymo institucija, poveikį vertinimui ir prireikus turėtų konsultuotis su pertvarkymo institucija, kad į tuos veiksmus būtų atsižvelgta. Vertintojas taip pat turėtų galėti konsultuotis su pertvarkymo institucija, kad nustatytų svarstomų pertvarkymo veiksmų spektrą. Prireikus vertintojas turėtų galėti pateikti atskirus vertinimus, kurie parodo pakankamai plataus pertvarkymo veiksmų spektro poveikį;

(18) dėl tų pačių priežasčių vertinimai, kuriais siekiama pagrįsti kompetentingos institucijos arba pertvarkymo institucijos išvadą, ar tenkinamos pertvarkymo sąlygos, turėtų atitikti taikytinas apskaitos ir prudencines sistemas. Tačiau vertintojas turėtų turėti galimybę nukrypti nuo PSŠ vadovybės padarytų prielaidų, kuriomis paremtos finansinės ataskaitos, jei toks nukrypimas atitinka taikomas apskaitos ir prudencines sistemas;

(19) siekiant užtikrinti, kad visi nuostoliai būtų visiškai pripažinti tuo momentu, kai taikomos pertvarkymo priemonės, derėtų nustatyti taisykles, kuriomis būtų užtikrinama, kad vertinimas, kuriuo grindžiamas pertvarkymo priemonių pasirinkimas, būtų sąžiningas, apdairus ir realistiškas. Konkretiems pertvarkymo veiksmams, kuriuos svarsto pertvarkymo institucija, turėtų būti pasirinktas tinkamiausias vertinimo pagrindas;

(20) atliekant vertinimus, kuriais grindžiamas pertvarkymo veiksmų pasirinkimas ir forma, reikėtų įvertinti PSŠ ekonominę vertę, o ne jos balansinę vertę. Atliekant šiuos vertinimus turėtų būti atsižvelgiama į pinigų srautų, kurių PSŠ gali pagrįstai tikėtis, dabartinę vertę, netgi kai dėl to reikia nukrypti nuo apskaitos ar prudencinių vertinimo sistemų. Atliekant tokius vertinimus, taip pat reikėtų atsižvelgti į tai, kad pinigų srautai galėtų susidaryti toliau laikant turtą, tačiau turėtų būti atsižvelgiama į galimą pertvarkymo poveikį būsimiesiems pinigų srautams. Kai PSŠ neturi galimybių išlaikyti turtą arba kai laikoma, kad jį perleisti yra būtina arba tinkama norint pasiekti pertvarkymo tikslus, vertinime reikėtų parodyti, kad tie pinigų srautai galėtų susidaryti perleidus turtą, įsipareigojimus ar verslo linijas, įvertintus per nustatytą perleidimo laikotarpį;

(21) perleidimo vertė apskritai turėtų būti suprantama kaip lygiavertė stebimai rinkos kainai, kurią būtų galima gauti konkretaus turto arba turto grupės rinkoje, ir ji galėtų atspindėti nuolaidą, kuri yra tinkama atsižvelgiant į perleidžiamo turto kiekį. Tačiau vertintojas turėtų galėti, kai reikia, atsižvelgdamas į veiksmus, kurių bus imtasi pagal pertvarkymo programą, nustatyti perleidimo vertę, tokiai stebimai rinkos kainai taikydamas nuolaidą, susijusią su galimu pagreitintu pardavimu. Kai turto rinka nėra likvidi, perleidimo vertė turėtų būti nustatyta remiantis rinkose, kuriose prekiaujama panašiu turtu, stebimomis kainomis arba skaičiavimais pagal modelį naudojant stebimus rinkos parametrus, kai reikia, atsižvelgiant į nuolaidas dėl nelikvidumo. Kai svarstoma galimybė naudoti verslo pardavimo priemonę arba laikinos PSŠ priemonę, nustatant perleidimo vertę turėtų būti galima atsižvelgti į pagrįstus lūkesčius dėl franšizės vertės;

(22) siekiant užtikrinti numatomos tvarkos, kurios kiekviena akcininkų arba kreditorių klasė būtų galėjusi tikėtis, jei įstaiga arba subjektas būtų buvę likviduoti iškeliant įprastinę bankroto bylą, vertinimo, reikalaujamo pagal Reglamento (ES) 2021/23 25 straipsnio 5 dalį, ir vertinimo po pertvarkymo pagal to reglamento 61 straipsnį, nuoseklumą svarbu, kad vertintojas, kai to reikia, taikytų pastarajam vertinimui nustatytus kriterijus;

(23) preliminarus vertinimas pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnį, kuriuo grindžiamas sprendimas imtis atitinkamų pertvarkymo veiksmų, turi apimti rezervą, kurio suma būtų artima papildomų nuostolių sumai. Tas rezervas turėtų būti pagrįstas sąžiningu, apdairiu ir realistišku tų papildomų nuostolių įvertinimu. Rezervo apskaičiavimą pagrindžiantys sprendimai ir prielaidos turėtų būti visiškai paaiškinti ir pagrįsti vertinimo ataskaitoje;

(24) rezervas neturėtų daryti įtakos vertinimui, kurį turi atlikti pertvarkymo institucija, įskaitant tai, ar tenkinamos Reglamento (ES) 2021/23 22 straipsnyje nustatytos pertvarkymo sąlygos, taip pat priimant informacija pagrįstą sprendimą dėl tinkamų pertvarkymo veiksmų, kurių reikia imtis;

(25) vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 61 straipsnį turi atlikti vertintojas, atitinkantis to reglamento 25 straipsnyje nustatytas sąlygas, kuo greičiau po pertvarkymo veiksmo ar veiksmų įvykdymo, nors jam užbaigti gali prireikti šiek tiek laiko. Tas vertinimas turėtų būti grindžiamas turima informacija, galiojusia tą dieną, kai buvo priimtas sprendimas pertvarkyti PSŠ, siekiant tinkamai atsižvelgti į konkrečias aplinkybes, kaip antai nepalankias rinkos sąlygas, susiklosčiusias to pertvarkymo sprendimo dieną. Po pertvarkymo sprendimo dienos gauta informacija turėtų būti naudojama tik tada, kai ji pagrįstai galėjo būti žinoma tą dieną;

(26) siekdamas užtikrinti, kad būtų atliktas išsamus ir patikimas vertinimas, vertintojas turėtų turėti prieigą prie visų atitinkamų teisinių dokumentų, įskaitant viso identifikuojamo turto, reikalavimų, neapibrėžtojo turto ir subjektui keliamų neapibrėžtųjų reikalavimų, suskirstytų pagal jų prioritetą iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju, sąrašą. Vertintojui turėtų būti leidžiama sudaryti susitarimus dėl specialistų konsultacijų ar ekspertizės, jei to reikia susiklosčiusiomis aplinkybėmis;

(27) siekiant nustatyti tvarką, kuri būtų taikoma akcininkams, tarpuskaitos nariams ir kitiems kreditoriams, jei PSŠ būtų buvusi likviduota iškeliant įprastinę bankroto bylą, vertintojas turėtų įvertinti diskontuotą tikėtinų pinigų srautų sumą, kurią kiekvienas akcininkas, tarpuskaitos narys ir kitas kreditorius būtų gavęs iškėlus įprastinę bankroto bylą, visapusiškai laikantis taikytinų sutartinių prievolių ir kitų PSŠ veiklos taisyklėse numatytų susitarimų. Vertintojas turėtų neatsižvelgti į PSŠ skirtą nepaprastąją viešąją finansinę paramą ar centrinio banko paramą likvidumui padidinti, suteiktą nestandartinėmis užtikrinimo įkaitu, termino ir palūkanų normų sąlygomis;

(28) be to, vertintojas turėtų atsižvelgti į komerciniu požiūriu pagrįstą tiesioginių pakeitimo išlaidų, kurias tarpuskaitos nariai patiria iškėlus įprastinę bankroto bylą, sąmatą. Tokios išlaidos turėtų apimti išlaidas, patirtas pakeičiant sandorius, sudarytus PSŠ prieš bankrotą, įskaitant kredito, likvidumo ir sandorių išlaidas, taip pat veiklos išlaidas, susijusias su naujais ryšiais su kita sandorio šalimi, ir visas reikšmingas su tais sandoriais susijusių naujų įkaito reikalavimų finansavimo išlaidas;

(29) šio reglamento nuostatos yra glaudžiai tarpusavyje susijusios, nes jose aptariamos turto ir įsipareigojimų vertinimo atliekant PSŠ pertvarkymą aplinkybės ir metodika. Siekiant užtikrinti minėtų nuostatų, kurios turėtų įsigalioti vienu metu, suderinamumą ir palengvinti pertvarkymo procesą, PSŠ, tarpuskaitos nariams, jų klientams, institucijoms ir rinkos dalyviams, įskaitant investuotojus, kurie nėra Sąjungos rezidentai, reikia sudaryti sąlygas su savo pareigomis ir teisėmis susipažinti išsamiai ir vienoje vietoje. Todėl atitinkamus techninius reguliavimo standartus, kurių reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2021/23 25 straipsnio 6 dalį, 26 straipsnio 4 dalį ir 61 straipsnio 5 dalį, tikslinga įtraukti į vieną reglamentą;

(30) šis reglamentas grindžiamas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;

(31) Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija surengė atviras viešas konsultacijas dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais grindžiamas šis reglamentas, išanalizavo galimas su jais susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ([3]) 37 straipsnį įsteigta Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupė pateiktų savo rekomendaciją,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) susijusi viešojo sektoriaus institucija –

   a) pagal Reglamento (ES) 2021/23 3 straipsnį paskirta pertvarkymo institucija;

   b) pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 22 straipsnį paskirta pertvarkomos pagrindinės sandorio šalies (PSŠ) kompetentinga institucija;

   c) Reglamento (ES) 2021/23 4 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyti pertvarkymo kolegijos nariai ir stebėtojai;

([3]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

d) Reglamento (ES) Nr. 648/2012 18 straipsnio 2 dalyje nurodyti kolegijos nariai;

e) kompetentinga institucija, atsakinga už bet kurį subjektą, priklausantį tai pačiai grupei kaip ir pertvarkoma PSŠ;

f) indėlių garantijų sistema, su kuria yra susijusi pertvarkoma PSŠ, kai tokia PSŠ taip pat turi kredito įstaigos veiklos leidimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES ([4]);

g) įstaiga, kuri administruoja pertvarkymo finansavimo susitarimus, kai PSŠ taip pat turi kredito įstaigos veiklos leidimą pagal Direktyvą 2013/36/ES;

h) kai taikytina, grupės, kuriai priklauso PSŠ, pertvarkymo institucija ir bet kurio tai pačiai grupei kaip PSŠ priklausančio subjekto pertvarkymo institucija;

i) pagal Reglamento (ES) 2021/23 3 straipsnio 8 dalį paskirta kompetentinga ministerija;

j) kita viešojo sektoriaus institucija, dalyvaujanti PSŠ pertvarkymo procese;

2) vertintojas – juridinis arba fizinis asmuo, paskirtas atlikti Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje, 26 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnyje nurodytus vertinimus;

3) tikroji vertė – kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių, kaip nustatyta atitinkamoje apskaitos sistemoje;

4) laikymo vertė – pinigų srautų, kurių subjektas, remdamasis sąžiningomis, apdairiomis ir realistiškomis prielaidomis, gali pagrįstai tikėtis iš tam tikro išlaikomo turto ir įsipareigojimų, atsižvelgdamas į veiksnius, turinčius įtakos kliento ar sandorio šalies elgesiui, ar kitus vertinimo parametrus pertvarkymo atveju, dabartinė vertė, diskontuota taikant atitinkamą normą;

5) perleidimo vertė – pagal 17 straipsnio 5 dalį apskaičiuota vertė;

6) franšizės vertė – pinigų srautų, kurių pagrįstai galima tikėtis gauti išlaikius arba atnaujinus turtą ir įsipareigojimus arba įmones ir kurie apima bet kokių verslo galimybių, jei tai svarbu, įskaitant su įvairiais pertvarkymo veiksmais susijusias galimybes, kurias įvertina vertintojas, poveikį, grynoji dabartinė vertė, didesnė arba mažesnė už sutarties sąlygose nustatytą turto ir įsipareigojimų, egzistuojančių vertinimo dieną, vertę;

7) nuosavybės vertė – apskaičiuotoji perduotų arba išleistų akcijų rinkos kaina, nustatyta taikant visuotinai pripažintas vertinimo metodikas ir, atsižvelgiant į turto ar verslo pobūdį, galinti apimti franšizės vertę;

8) vertinimo pagrindas – metodas, taikomas piniginėms sumoms, kuriomis vertintojas pateikia turtą arba įsipareigojimus, nustatyti;

9) pertvarkymo sprendimo diena – pertvarkymo institucijos sprendimo imtis pertvarkymo veiksmų PSŠ atžvilgiu pagal Reglamento (ES) 2021/23 71 straipsnį priėmimo data.

II SKYRIUS

Vertintojų nepriklausomumas

2 straipsnis

Nepriklausomumo elementai

1. Vertintojas laikomas nepriklausomu nuo bet kurios susijusios viešojo sektoriaus institucijos ir PSŠ, jei jo paskyrimo metu ir atliekant Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje, 26 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnyje nurodytą PSŠ turto ir įsipareigojimų vertinimą įvykdomos visos šios sąlygos:

([4]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

a) vertintojas neturi reikšmingų bendrų ar besikertančių interesų, apibrėžtų šio reglamento 3 straipsnyje;

b) vertintojas turi reikiamą kvalifikaciją, patirtį, gebėjimus, žinias ir išteklius, kurių reikalaujama pagal šio reglamento 4 straipsnį, kad galėtų veiksmingai atlikti Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje, 26 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnyje nurodytus vertinimus;

c) vertintojas yra atskiras nuo susijusių viešojo sektoriaus institucijų ir nuo PSŠ pagal šio reglamento 5 straipsnį.

2. Pertvarkymo institucija sudaro šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkančių potencialių vertintojų sąrašą. Tas sąrašas reguliariai peržiūrimas.

3 straipsnis

Reikšmingi bendri ar besikertantys interesai

1. Vertintojas neturi jokių faktinių ar galimų reikšmingų interesų, kurie sutaptų ar kirstųsi su susijusios viešojo sektoriaus institucijos arba PSŠ interesais.

2. Taikydama 1 dalį, pertvarkymo institucija faktinį arba galimą interesą laiko reikšmingu, jei mano, kad toks interesas gali turėti įtakos arba tikėtina, kad išorės suinteresuotieji subjektai jį suvoks kaip darantį poveikį vertintojo sprendimui atliekant Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje, 26 straipsnio 1 dalyje ir 61 straipsnyje nurodytus vertinimus.

Pirmos pastraipos tikslais pertvarkymo institucija atsižvelgia į:

a) tai, kad prašymą teikiantis vertintojas anksčiau teikė arba dabar teikia paslaugas PSŠ arba susijusiai viešojo sektoriaus institucijai;

b) visus asmeninius ir finansinius prašymą teikiančio vertintojo ir PSŠ arba susijusios viešojo sektoriaus institucijos santykius.

3. Taikydama 1 dalį, pertvarkymo institucija svarbiais laiko interesus, kurie sutampa ar kertasi su šių susijusių šalių interesais:

a) PSŠ ir bet kurios PSŠ grupės, nurodytos Reglamento (ES) 2021/23 2 straipsnio 28 punkte, bendrovės vyresniosios vadovybės ir valdymo organo narių;

b) juridinių arba fizinių asmenų, kurie kontroliuoja arba turi PSŠ kvalifikuotąjį akcijų paketą;

c) kreditorių, kuriuos pertvarkymo institucija, remdamasi savo turima informacija, nustatė kaip svarbius;

d) PSŠ tarpuskaitos narių, apibrėžtų Reglamento (ES) 2021/23 2 straipsnio 12 punkte; PSŠ klientų, apibrėžtų to reglamento 2 straipsnio 18 punkte, ir PSŠ netiesioginių klientų, apibrėžtų to reglamento 2 straipsnio 20 punkte;

e) sąveikių PSŠ, apibrėžtų Reglamento (ES) 2021/23 2 straipsnio 21 dalyje.

4. Pertvarkymo institucija mano, kad vertintojas turi faktinį reikšmingą interesą, kuris sutampa ar kertasi su PSŠ interesu, kai:

a) metais, einančiais prieš vertintojo tinkamumo vertinimo datą, vertintojas atliko PSŠ teisės aktų nustatytą auditą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/43/EB ([5]);

b) per trejų metų laikotarpį iki vertintojo nepriklausomumo vertinimo vertintoją buvo įdarbinusi PSŠ arba susijusi viešojo sektoriaus institucija.

([5]) 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB (OL L 157, 2006 6 9, p. 87).

5. Vertintoju paskirtas asmuo:

a) laikydamasis bet kurių taikomų etikos kodeksų ir profesinių standartų, laikosi politikos ir procedūrų, kad nustatytų visus faktinius ar galimus interesus, kurie gali būti laikomi reikšmingu interesu;

b) nedelsdamas praneša pertvarkymo institucijai apie visus faktinius ar galimus interesus, kurie sutampa ar kertasi su susijusios viešojo sektoriaus institucijos ar PSŠ interesais ir kurie, vertintojo nuomone, vertinant pertvarkymo instituciją gali būti laikomi reikšmingu interesu;

c) imasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad nė vienas iš vertinimą atliekant dalyvaujančių darbuotojų ar kitų asmenų neturėtų jokio reikšmingo intereso, kuris sutaptų ar kirstųsi su bet kurios susijusios viešojo sektoriaus institucijos arba PSŠ interesu;

d) praneša pertvarkymo institucijai apie visas reikšmingas investicijas ar kitus reikšmingus finansinius interesus ir patvirtina, kad jie neprieštarauja jo, kaip vertintojo, pozicijai;

e) kai tas asmuo yra juridinis asmuo, pateikia veiksmingo struktūrinio atskyrimo ar kitų susitarimų, kurie buvo arba turi būti sudaryti siekiant pašalinti bet kokias grėsmes nepriklausomumui, kaip antai savikontrolę, savanaudiškus interesus, tarpininkavimą, familiarumą, pasitikėjimą ar bauginimą, įrodymus, įskaitant susitarimus, pagal kuriuos darbuotojai, kurie gali dalyvauti atliekant vertinimą, atskiriami nuo kitų darbuotojų;

f) kai asmuo yra teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius, užtikrina, kad bet kokiam interesų konfliktui valdyti tam auditoriui būtų tinkamai taikomos vidaus taisyklės;

g) praneša pertvarkymo institucijai apie su paskyrimu susijusią savo veiklą trejų metų laikotarpiu iki vertintojo nepriklausomumo vertinimo;

h) nedarydamas poveikio atlygio ir išlaidų, pagrįstų atliekamu vertinimu, apmokėjimui vertintojui, nesiekia gauti ir nepriima jokios susijusios viešojo sektoriaus institucijos arba PSŠ finansinės ar kitos naudos.

4 straipsnis

Kvalifikacija, patirtis, gebėjimai, žinios ir ištekliai

1. Vertintojas turi reikiamą kvalifikaciją, patirtį, gebėjimus ir žinias, taip pat turi pakankamai žmogiškųjų ir techninių išteklių arba gali jais naudotis, kad galėtų veiksmingai atlikti vertinimą ir tą vertinimą nepriklausomai įvertinti nepagrįstai nesikliaudamas jokia susijusia viešojo sektoriaus institucija ar PSŠ.

2. Vertintojas atitinka teisės aktų nustatytą auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei, apibrėžtiems Direktyvos 2006/43/EB 2 straipsnio 2 ir 3 punktuose, keliamus reikalavimus.

3. Taikant 1 dalį, asmuo, svarstomas vertintojo pareigoms užimti, turi pateikti įrodymus arba raštu patvirtinti, kad turi šių sričių būtiną patirtį, gebėjimus ir žinias:

a) finansinių priemonių vertinimų, poprekybinio vertinimo ir visų pirma priemonių, kurių tarpuskaitą atlieka PSŠ, vertinimų;

b) Reglamento (ES) 2021/23 ir Reglamento (ES) Nr. 648/2012;

c) PSŠ gaivinimo planų ir taisyklių sąvadų taikymo ir supratimo;

d) PSŠ pertvarkymo plano ir pagal Reglamentą (ES) 2021/23 taikytinų pertvarkymo priemonių taikymo ir supratimo.

4. Vertintojas gali nepriklausomai taikyti savo kompetenciją ir patirtį ir jam nereikia prašyti ar laikytis jokių susijusios viešojo sektoriaus institucijos ar PSŠ nurodymų ar rekomendacijų.

5. 4 dalimi nedraudžiama teikti nurodymų, rekomendacijų, patalpų, techninės įrangos ar kitų formų paramos teikimas, kai pertvarkymo institucija mano, kad tai būtina ir kad tai nedaro poveikio vertintojo nuomonei atliekant Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje nurodytą vertinimą.

5 straipsnis

Struktūrinis atskyrimas

1. Vertintojas yra teisiškai, struktūriškai, veiklos požiūriu ir veiksmingai atskirtas nuo bet kurios susijusios viešojo sektoriaus institucijos ir PSŠ.

2. Taikant 1 dalį taikomi šie reikalavimai:

a) kai vertintojas yra fizinis asmuo, vertintojas negali būti jokios susijusios viešojo sektoriaus institucijos arba PSŠ darbuotojas ar rangovas;

b) kai vertintojas yra juridinis asmuo, vertintojas nepriklauso tai pačiai bendrovių grupei kaip PSŠ.

III SKYRIUS

PSŠ turto ir įsipareigojimų prieš ir po pertvarkymo vertės vertinimo metodika

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos, taikomos vertinimams pagal Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnį ir 26 straipsnio 1 dalį

6 straipsnis

Bendrieji kriterijai

1. Atlikdamas Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje ir 26 straipsnio 1 dalyje nurodytus vertinimus, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į aplinkybes, turinčias įtakos tikėtiniems PSŠ pinigų srautams ir jos turtui bei įsipareigojimams, atsiradusiems dėl PSŠ tarpuskaitos narių žlugimo arba su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusių įvykių, taikomas diskonto normas.

Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, siekia sąžiningai parodyti PSŠ finansinę būklę, atsižvelgdami į jai atsiradusias galimybes ir iškilusią riziką.

2. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atskleidžia ir pagrindžia pagrindines atliekant vertinimą naudotas prielaidas.

Bet koks svarbus vertinimo nukrypimas nuo prielaidų arba taisyklių, kurias PSŠ vadovybė naudoja rengdama finansines ataskaitas ir apskaičiuodama PSŠ reguliuojamąjį kapitalą bei kapitalo reikalavimus, turi būti pagrįstas geriausia turima informacija.

3. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, pateikia geriausią konkretaus turto, įsipareigojimo ar jų derinių vertės taškinį įvertį.

Kai tinka, vertinimo rezultatai taip pat pateikiami verčių intervalų forma.

4. Šiame reglamente nustatyti atskiro PSŠ turto ir įsipareigojimų vertinimo kriterijai taip pat taikomi portfelių ar turto grupių arba turto ir įsipareigojimų derinių, įmonių arba PSŠ kaip visumos vertinimui, priklausomai nuo aplinkybių.

5. Atliekant vertinimą kreditoriai skirstomi į klases pagal jų prioritetą pagal taikomą bankroto teisę ir jį įtraukiami tokie įverčiai:

a) kiekvienos klasės reikalavimų vertė pagal taikomą bankroto teisę ir, kai tai svarbu ir įmanoma, pagal kreditoriams suteiktas sutartines teises;

b) pelnas, kurį kiekviena klasė gautų, jei PSŠ būtų likviduojama iškeliant įprastinę bankroto bylą.

Apskaičiuodamas įverčius pagal a ir b punktus, vertintojas gali taikyti šio reglamento 22 straipsnyje nustatytą metodiką.

6. Kai tinka ir kai įmanoma, atsižvelgdama į vertinimo laiką ir patikimumą, pertvarkymo institucija gali paprašyti atlikti kelis vertinimus. Tokiu atveju pertvarkymo institucija nustato kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kaip tie vertinimai bus naudojami Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnyje nustatytais tikslais.

7 straipsnis

Vertinimo data

Vertinimo data yra viena iš šių datų:

a) atskaitos data, kurią nustato vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, ir kuri yra artimiausia numatomai pertvarkymo institucijos sprendimo pertvarkyti PSŠ pagal Reglamento (ES) 2021/23 71 straipsnį arba pasinaudoti teise nurašyti arba konvertuoti to reglamento 33 straipsnyje nurodytas nuosavybės ir skolos priemones arba kitus neužtikrintuosius įsipareigojimus datai, bet už ją ankstesnė;

b) kai atliekamas galutinis vertinimas pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 2 dalį – pertvarkymo sprendimo diena;

c) įsipareigojimų, atsirandančių dėl Reglamento (ES) 2021/23 29 straipsnio 1 dalyje nurodytų sutarčių, atveju – tų sutarčių nutraukimo data.

8 straipsnis

Informacijos šaltiniai

Vertinimas grindžiamas visa vertinimo datą turima informacija, kurią vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, laiko svarbia. Be PSŠ finansinių ataskaitų, vertinimo ataskaitų, susijusių audito ataskaitų ir reguliavimo ataskaitų, apimančių laikotarpį, kuris baigėsi vertinimo datai artimiausią dieną, ta svarbi informacija gali apimti:

a) atnaujintas finansines ataskaitas ir reguliavimo ataskaitas, PSŠ parengtas vertinimo datai artimiausią dieną;

b) taisyklių, pagrindinių metodikų, prielaidų ir sprendimų, kuriuos PSŠ naudojo finansinėms ataskaitoms ir reguliavimo ataskaitoms parengti, paaiškinimą;

c) PSŠ dokumentuose esančius duomenis;

d) susijusius rinkos duomenis;

e) vertintojo išvadas, padarytas pabendravus su vadovybe ir auditoriais;

f) priežiūros institucijų atliktus PSŠ finansinės būklės vertinimus, kai tokių yra, įskaitant informaciją, gautą pagal Reglamento (ES) 2021/23 18 straipsnio 1 dalies h punktą;

g) turto kokybės vertinimus sektoriaus mastu, kai tai susiję su PSŠ turtu, taip pat testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus;

h) kitų subjektų vertinimus, atitinkamai pakoreguotus, kad atspindėtų konkrečias PSŠ aplinkybes;

i) ankstesnių laikotarpių informaciją, atitinkamai pakoreguotą, kad būtų pašalinti veiksniai, kurie yra nebesvarbūs, ir įtraukti kiti veiksniai, kurie neturėjo įtakos ankstesnių laikotarpių informacijai, arba

j) tendencijų analizes, atitinkamai pakoreguotas, kad atspindėtų konkrečias PSŠ aplinkybes.

9 straipsnis

Grupės susitarimų poveikis

1. Kai PSŠ yra grupės dalis, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į poveikį, kurį turto ir įsipareigojimų vertei daro esami sutartiniai grupės vidaus paramos susitarimai, kai remiantis aplinkybėmis yra tikėtina, kad tais susitarimais bus pasinaudota.

2. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į kitų oficialių ar neoficialių grupės vidaus susitarimų poveikį tik kai remiantis aplinkybėmis yra tikėtina, kad tie susitarimai išliks galioti susiklosčius nepalankiai finansinei grupės būklei arba pertvarkymo atveju.

3. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, nustato, ar grupei priklausanti PSŠ turi išteklių kitų grupės subjektų nuostoliams padengti.

10 straipsnis

Sąveikos susitarimų poveikis

Kai PSŠ yra sudariusi sąveikos susitarimus pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 54 straipsnį, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į galimą tokių susitarimų poveikį PSŠ turto ir įsipareigojimų vertei.

11 straipsnis

Vertinimo ataskaita

Vertintojas parengia vertinimo ataskaitą pertvarkymo institucijai, į kurią įtraukia šiuos elementus:

a) išskyrus Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalyje nurodytą preliminarų vertinimą, to reglamento 25 straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją;

b) išskyrus Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalyje nurodytą preliminarų vertinimą, to reglamento 25 straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją;

c) įsipareigojimų, atsirandančių dėl Reglamento (ES) 2021/23 29 straipsnio 1 dalyje nurodytų sutarčių, vertinimą;

d) vertinimo santrauką, įskaitant geriausio taškinio įverčio, verčių intervalų ir vertinimo neapibrėžtumo priežasčių paaiškinimą;

e) pagrindinių metodikų ir prielaidų, kurias vertintojas naudojo atlikdamas vertinimą, paaiškinimą, kartu su paaiškinimu, kiek vertinimas priklauso nuo tų pasirinktų metodikų ir prielaidų ir, kai įmanoma, paaiškinimą, kuo tos metodikos ir prielaidos skiriasi nuo tų, kurios buvo naudotos kitiems susijusiems vertinimams, įskaitant, kai svarbu, visus preliminarius pertvarkymo vertinimus;

f) bet kokią papildomą informaciją, kuri, vertintojo nuomone, padėtų pertvarkymo institucijai arba kompetentingai institucijai taikyti Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnio 1–3 dalis ir 26 straipsnio 1–3 dalis.

2 skirsnis

Vertinimų atlikimo reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnio 2 dalies tikslais kriterijai

12 straipsnis

Bendrieji principai

1. Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnio 2 dalies nurodytais tikslais atliekami vertinimai grindžiami sąžiningomis, apdairiomis ir realistiškomis prielaidomis ir jais siekiama užtikrinti, kad būtų visiškai pripažinti nuostoliai pagal atitinkamą scenarijų.

Kai toks vertinimas yra atliktas, juo turėtų būti pagrįstas kompetentingos institucijos arba pertvarkymo institucijos, kai tinkama, vertinimas nustatant, kad PSŠ žlunga arba galėtų žlugti, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2021/23 22 straipsnio 1 dalies a punkte.

Remdamasis esamomis priežiūros gairėmis arba kitais visuotinai pripažintais šaltiniais, kuriuose nustatyti sąžiningo ir realistiško skirtingų tipų turto ir įsipareigojimų vertinimo kriterijai, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, gali užginčyti taisykles, prielaidas, duomenis, metodikas ir sprendimus, kuriais PSŠ pagrindė savo vertinimus, panaudotus finansinės atskaitomybės įsipareigojimams vykdyti arba reguliuojamo kapitalo arba kapitalo reikalavimų apskaičiavimams atlikti, ir savo vertinimo tikslais gali į juos neatsižvelgti.

2. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, nustato tinkamiausias vertinimo metodikas, kurios galėtų būti paremtos PSŠ vidaus modeliais ir taisyklėmis, kai vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, nusprendžia, kad tai yra tinkama, atsižvelgiant į PSŠ rizikos valdymo sistemos pobūdį ir turimų duomenų bei informacijos kokybę.

3. Vertinimai turi atitikti taikomas apskaitos ir prudencines sistemas.

13 straipsnis

Sritys, kurioms atliekant vertinimą reikia skirti ypatingą dėmesį

Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, skiria ypatingą dėmesį toms sritims, kuriose esama daug vertinimo neapibrėžtumo ir kurios turi didelės įtakos bendram vertinimui Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnio 2 dalies tikslais.

Pirmoje pastraipoje nurodytose srityse vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, vertinimo rezultatus pateikia geriausių taškinių įverčių ir, kai tinka, verčių intervalų forma, kaip nustatyta 6 straipsnio 3 dalyje. Šios sritys apima:

a) sutartis, nurodytas Reglamento (ES) 2021/23 29 straipsnio 1 dalyje;

b) paskolas, kurių tikėtini pinigų srautai priklauso nuo sandorio šalies gebėjimo, noro ar paskatų vykdyti įsipareigojimus;

c) susigrąžintą turtą, kurio pinigų srautams poveikį daro tiek turto tikroji vertė tuo metu, kai PSŠ netenka teisės naudotis užtikrinimo priemone arba kreditorinio reikalavimo pirmumo teise, tiek tikėtina tokios vertės raida netekus teisės naudotis nuosavybe;

d) bet kokias kitas tikrąja verte vertinamas priemones, kai atsižvelgiant į aplinkybes tos tikrosios vertės nustatymas pagal jų vertinimui rinkos kainomis arba vertinimui pagal modelį taikomus apskaitos arba prudencinius reikalavimus nebetaikomas arba nebegalioja;

e) prestižą ir nematerialųjį turtą, kai vertės sumažėjimo patikrinimas gali priklausyti nuo subjektyvios nuomonės, įskaitant nuomonę apie pagrįstai pasiekiamus pinigų srautus, diskonto normas ir pinigus generuojančių vienetų perimetrą;

f) teisinius ginčus ir reguliavimo veiksmus, kurių tikėtinų pinigų srautų suma arba laikas gali būti daugiau ar mažiau neužtikrinti;

g) straipsnius, apimančius pensijų turtą ir įsipareigojimus, ir atidėtųjų mokesčių straipsnius.

14 straipsnis

Vertinimą veikiantys veiksniai

1. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į bendruosius veiksnius, kurie gali turėti poveikio pagrindinėms prielaidoms, kuriomis grindžiamos turto ir įsipareigojimų vertės 13 straipsnyje nurodytose srityse, įskaitant šiuos veiksnius:

a) PSŠ įtakos turinčias ekonomines ir sektoriuje susiklosčiusias aplinkybes, įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo įvykius arba su įsipareigojimų neįvykdymu nesusijusius įvykius ir aktualius rinkos pokyčius;

b) PSŠ verslo modelį ir jo strategijos pokyčius;

c) PSŠ turto atrankos kriterijus;

d) aplinkybes ir praktiką, dėl kurių gali iškilti mokėjimo problemų;

e) aplinkybes, turinčias įtakos kapitalo reikalavimams;

f) PSŠ finansinės struktūros poveikį PSŠ pajėgumui išlaikyti turtą ir sutartis numatomu laikymo laikotarpiu ir PSŠ gebėjimui generuoti nuspėjamus pinigų srautus;

g) PSŠ veiklos taisykles ir nuostolių paskirstymą;

h) bendras arba PSŠ būdingas likvidumo ar finansavimo problemas.

2. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, aiškiai atskiria bet kokį reikšmingą atliekant vertinimą nustatytą nerealizuotą pelną, jei tas pelnas atliekant vertinimą nebuvo pripažintas, ir vertinimo ataskaitoje pateikia atitinkamą informaciją apie išskirtines aplinkybes, dėl kurių toks pelnas susidarė.

3 skirsnis

Vertinimų atlikimo reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnio 3 dalies ir 26 straipsnio 1 dalies antros pastraipos tikslais kriterijai

15 straipsnis

Bendrieji principai

1. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, vertina kiekvieno pertvarkymo veiksmo, kurio, tikėtina, imsis pertvarkymo institucija, poveikį vertinimui, kad pagrįstų Reglamento (ES) 2021/23 24 straipsnio 3 dalyje nurodytus sprendimus.

Nepažeisdama vertintojo nepriklausomybės pertvarkymo institucija gali konsultuotis su vertintoju, kad nustatytų savo svarstomų pertvarkymo veiksmų spektrą, įskaitant veiksmus, numatytus pertvarkymo plane, arba, jei skiriasi, bet kokioje siūlomoje pertvarkymo programoje.

2. Vertintojas, konsultuodamasis su pertvarkymo institucija, arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atitinkamais atvejais pateikia atskirus vertinimus, kurie parodo pakankamai plataus pertvarkymo veiksmų spektro poveikį.

3. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, užtikrina, kad pritaikius pertvarkymo priemones arba pasinaudojus teise nurašyti arba konvertuoti atitinkamas nuosavybės ir skolos priemones arba kitus neužtikrintuosius įsipareigojimus, nurodytus Reglamento (ES) 2021/23 32 straipsnyje, bet kokie PSŠ turto nuostoliai būtų visiškai pripažįstami pagal scenarijus, kurie susiję su svarstomų pertvarkymo veiksmų spektru.

4. Kai vertinimo, kurį atliko vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, vertės labai skiriasi nuo PSŠ finansinėse ataskaitose pateiktų verčių, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, pagal taikomą apskaitos sistemą, naudoja savo vertinimo prielaidas, kad pagrįstų tų prielaidų ir apskaitos politikos pataisas, reikalingas atnaujintam balansui, kurio reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2021/23 25 straipsnio 4 dalies a punktą, parengti.

Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, nurodo nuostolių, kuriuos nustatė, bet kurie negali būti pripažinti atnaujintame balanse, sumą, aprašo priežastis, kuriomis remiantis jie nustatyti, ir jų susidarymo tikimybę ir laikotarpį.

5. Kai nuosavybės ir skolos priemonės arba kiti neužtikrintieji įsipareigojimai konvertuojami į nuosavybę, atliekant vertinimą pateikiamas naujų akcijų, perduotų arba išleistų kaip atlygis konvertuotų kapitalo priemonių turėtojams ar kitiems kreditoriams, vertės po konvertavimo įvertis. Šiuo įverčiu bus remiamasi nustatant konvertavimo kursą ar kursus pagal Reglamento (ES) 2021/23 33 straipsnio 7 dalies b punktą.

16 straipsnis

Vertinimo pagrindo pasirinkimas

1. Pasirinkdamas tinkamiausią vertinimo pagrindą ar pagrindus, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į pagal 15 straipsnio 1 dalį svarstomų pertvarkymo veiksmų spektrą.

2. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, nustato pinigų srautus, kurių PSŠ, remdamasi sąžiningomis, apdairiomis ir realistiškomis prielaidomis, gali tikėtis iš esamo turto ir įsipareigojimų po to, kai bus imtasi nustatyto pertvarkymo veiksmo ar veiksmų, diskontuotus pagal atitinkamą normą, nustatytą pagal 6 dalį.

3. Pinigų srautai nustatomi atitinkamu agregavimo lygmeniu.

4. Kai vykdant 15 straipsnio 1 dalyje nurodytus pertvarkymo veiksmus reikia, kad PSŠ, kuri tebėra veiklą galintis tęsti subjektas, išlaikytų turtą ir įsipareigojimus, vertintojas kaip tinkamą vertinimo pagrindą naudoja laikymo vertę.

Laikymo vertė, jei ją vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, laiko sąžininga, apdairia ir realistiška, gali būti rinkos sąlygų normalizavimosi požymis.

Laikymo vertė nenaudojama kaip vertinimo pagrindas, kai pagal Reglamento (ES) 2021/23 42 straipsnį turtas perduodamas laikinai PSŠ arba pagal to reglamento 40 straipsnį taikoma verslo pardavimo priemonė.

5. Kai vykdant 15 straipsnio 1 dalyje numatytus pertvarkymo veiksmus turtą numatoma parduoti, tikėtini pinigų srautai atitinka perleidimo vertes, nurodytas 17 straipsnio 5 dalyje ir numatytas tikėtinu perleidimo laikotarpiu.

6. Diskonto normos nustatomos atsižvelgus į vertinamo turto ar įsipareigojimo pinigų srautų laiką, rizikos profilį, finansavimo išlaidas ir rinkos sąlygas, svarstomą perleidimo strategiją ir PSŠ finansinę būklę po pertvarkymo.

17 straipsnis

Konkretūs veiksniai, susiję su tikėtinų pinigų srautų apskaičiavimu ir diskontavimu

1. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, vadovaujasi savo profesine nuovoka, kad nustatytų pagrindines vertinamo turto ar įsipareigojimų ypatybes.

Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, taip pat vadovaujasi savo profesine nuovoka, kad nustatytų, kokią įtaką tiems pinigų srautams turi šio turto ar įsipareigojimų tęstinumas, galimas atnaujinimas arba refinansavimas, likvidavimas arba perleidimas, kaip numatoma pagal pertvarkymo veiksmus, nurodytus 15 straipsnio 1 dalyje.

2. Kai pagal pertvarkymo veiksmus, nurodytus 15 straipsnio 1 dalyje, numatoma, kad PSŠ išlaikys turtą arba įsipareigojimą arba tęs verslą, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, gali atsižvelgti į toliau nurodomus veiksnius, kurie gali turėti įtakos būsimiems pinigų srautams:

a) prielaidų arba lūkesčių pokyčius, palyginti su vertinimo dieną galiojusiomis prielaidomis ar turėtais lūkesčiais, atitinkančius ilgalaikes istorines tendencijas ir apsvarstytus per pagrįstą laikotarpį, atitinkantį numatytą turto laikymo laikotarpį arba numatytą PSŠ gaivinimo laikotarpį;

b) papildomus arba alternatyvius vertinimo pagrindus arba metodikas, kuriuos vertintojas laiko tinkamais ir kurie atitinka šį reglamentą, taip pat ir nustatant akcijų kapitalo vertę po konvertavimo.

3. Kalbant apie turto ir įsipareigojimų grupes arba įmones, kurias numatoma likviduoti, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į šio proceso sąnaudas bei naudą.

4. Kai dėl PSŠ situacijos neįmanoma išlaikyti turto arba tęsti verslo arba kai pertvarkymo institucija laiko, kad norint pasiekti pertvarkymo tikslų turtą būtina parduoti, tikėtini pinigų srautai vertinami atsižvelgiant į perleidimo vertes, numatomas per tam tikrą perleidimo laikotarpį.

5. Perleidimo vertę nustato vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, pagal pinigų srautus, atėmus perleidimo išlaidas ir tikėtiną bet kokių suteiktų garantijų vertę, kurių PSŠ gali pagrįstai tikėtis esamomis rinkos sąlygomis tvarkingai pardavęs arba perleidęs turtą arba įsipareigojimus.

Kai tinka, atsižvelgdamas į veiksmus, kurių bus imtasi pagal pertvarkymo programą, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, gali nustatyti perleidimo vertę to pardavimo arba perleidimo stebimai rinkos kainai taikydamas nuolaidą, susijusią su galimu pagreitintu pardavimu.

Nustatydamas turto, kurio rinka nėra likvidi, perleidimo vertę, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į stebimas kainas rinkose, kuriose prekiaujama panašiu turtu, arba skaičiavimus pagal modelį naudodami stebimus rinkos parametrus, kai reikia, atsižvelgdami į nuolaidas dėl nelikvidumo.

6. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į šiuos veiksnius, kurie gali turėti įtakos perleidimo vertėms ir perleidimo laikotarpiams:

a) panašių sandorių perleidimo vertes ir perleidimo laikotarpius, atitinkamai pakoreguotus atsižvelgiant į tų sandorių šalių verslo modelio ir finansinės struktūros skirtumus;

b) konkretaus sandorio pranašumus ir trūkumus, kurie būdingi susijusioms šalims arba rinkos dalyvių poaibiui;

c) konkrečius turto ar verslo požymius, kurie gali būti svarbūs tik konkrečiam potencialiam pirkėjui arba rinkos dalyvių poaibiui;

d) tikėtiną numatomo pardavimo poveikį PSŠ franšizės vertei.

7. Vertindamas įmonių vertę, kai siekiama naudoti verslo pardavimo priemonę arba laikinos PSŠ priemonę, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, gali atsižvelgti į pagrįstus lūkesčius dėl franšizės vertės. Tokie lūkesčiai dėl franšizės vertės apima lūkesčius, atsiradusius atnaujinus turtą, refinansavus atvirąjį portfelį arba dėl pertvarkymo veiksmų pratęsus arba atnaujinus verslą.

8. Įvertinęs, kad nėra realių perspektyvų, kad turtas arba verslas bus perleisti, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, neturi nustatyti perleidimo vertės, bet apskaičiuoja susijusius pinigų srautus, remdamiesi susijusiomis tęstinumo arba likvidavimo perspektyvomis.

Pirma pastraipa netaikoma verslo pardavimo priemonei.

9. Vertindamas turto grupės arba verslo dalis, kurios tikėtinai bus likviduotos iškeliant įprastinę bankroto bylą, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, gali atsižvelgti į perleidimo vertes ir perleidimo laikotarpius, stebimus aukcionuose, kuriuose parduodamas panašaus pobūdžio ir būklės turtas.

Nustatydamas tikėtinus pinigų srautus, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, atsižvelgia į nelikvidumą, patikimų duomenų, reikalingų perleidimo vertėms nustatyti, trūkumą ir su tuo susijusį poreikį pasikliauti vertinimo metodikomis, pagrįstomis nestebimais duomenimis.

18 straipsnis

Papildomų nuostolių rezervo apskaičiavimo ir įtraukimo metodika

1. Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, į vertinimą įtraukia rezervą, kuris atspindi faktus ir aplinkybes, dėl kurių susidaro papildomi nuostoliai, kurių suma ar laikas yra nežinomi.

Vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, pakankamai paaiškina ir pagrindžia prielaidas, kuriomis paremtas rezervo apskaičiavimas.

2. Nustatydamas rezervo sumą, vertintojas arba pertvarkymo institucija, atlikdama preliminarų vertinimą pagal Reglamento (ES) 2021/23 26 straipsnio 1 dalį, nustato veiksnius, kurie galėtų turėti įtakos tikėtiniems pinigų srautams, susidarysiantiems dėl pertvarkymo veiksmų, kurių greičiausiai bus imtasi.

IV SKYRIUS

Vertinimo vykdant pertvarkymą ir vertinimo taikant principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nėra blogesnė, atskyrimas ir vertinimo siekiant taikyti principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nėra blogesnė, atlikimo metodika

19 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Nustatant iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju akcininkams ir kreditoriams taikytiną tvarką, vertinimas grindžiamas tik informacija apie faktus ir aplinkybes, egzistavusius ir pagrįstai galėjusius būti žinomais pertvarkymo sprendimo dieną, kuri, jei būtų buvusi žinoma vertintojui, būtų turėjusi įtakos tą dieną PSŠ turėto turto ir įsipareigojimų vertinimui.

2. Nustatydamas pertvarkymo atveju akcininkams ir kreditoriams taikytą faktinę tvarką, vertintojas remiasi turima informacija apie faktus ir aplinkybes, egzistavusius taikymo datą arba datomis, kuriomis akcininkai ir kreditoriai gauna kompensaciją (toliau – faktinio sąlygų taikymo data arba datos).

3. Vertinimo atskaitos data yra pertvarkymo sprendimo diena, kuri gali skirtis nuo faktinės tvarkos taikymo datos.

Jei vertintojas nusprendžia, kad pajamų diskontavimo poveikis yra nedidelis, nediskontuotos pajamos tą dieną, kai buvo pradėti pertvarkymo veiksmai, gali būti tiesiogiai palygintos su diskontuota hipotetinių pajamų, kurias akcininkai ir kreditoriai būtų gavę, jei pertvarkymo sprendimo dieną PSŠ būtų buvusi iškelta įprastinė bankroto byla, suma.

20 straipsnis

Turto ir reikalavimų aprašas

1. Vertintojas sudaro viso PSŠ priklausančio identifikuojamo ir neapibrėžtojo turto aprašą.

Į tokį aprašą įtraukiamas turtas, su kuriuo susijusių pinigų srautų egzistavimas yra įrodytas arba pagrįstai tikėtinas.

2. PSŠ pateikia vertintojui visų PSŠ keliamų reikalavimų ir neapibrėžtųjų reikalavimų sąrašą.

Šiame sąraše visi reikalavimai ir neapibrėžtieji reikalavimai suskirstomi pagal jų prioritetą iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju. Vertintojui leidžiama sudaryti susitarimus dėl specialistų konsultacijų ar ekspertizės, susijusių su tuo, ar reikalavimų eiliškumas atitinka taikomą bankroto teisę.

3. Vertintojas atskirai nurodo suvaržytą turtą ir tokiu turtu užtikrintus reikalavimus.

21 straipsnis

Vertinimo etapai

Nustatydamas, ar egzistuoja skirtumas, palyginti su Reglamento (ES) 2021/23 61 straipsnio 2 dalies c punkte nurodyta tvarka, vertintojas įvertina:

a) tvarką, kuri būtų buvusi taikoma akcininkams ir kreditoriams, kurių atžvilgiu įvykdyti pertvarkymo veiksmai, jei pertvarkymo sprendimo dieną PSŠ būtų buvusi iškelta įprastinė bankroto bylą, visapusiškai laikantis taikytinų sutartinių prievolių ir kitų jos veiklos taisyklėse numatytų susitarimų, neatsižvelgiant į skirtą nepaprastąją viešąją finansinę paramą;

b) restruktūrizuotų reikalavimų vertę pritaikius pertvarkymo įgaliojimus bei priemones ir akcininkų ir kreditorių gautų kitų pajamų vertę faktinės tvarkos taikymo datą ar datomis, diskontuotą pagal pertvarkymo sprendimo dieną, jei nuspręsta, kad to reikia, kad būtų galima teisingai palyginti su a punkte nurodyta tvarka;

c) ar tvarka, nurodyta a punkte, yra viršesnė už b punkte nurodytą tvarką kiekvieno kreditoriaus atveju, atsižvelgiant į jų prioritetą iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju, kaip nustatyta pagal 20 straipsnį.

22 straipsnis

Iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju akcininkams ir kreditoriams taikomos tvarkos nustatymas

1. Metodą, taikomą atliekant vertinimą pagal 21 straipsnio a punktą, sudaro iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju tikėtinų pinigų srautų diskontuotos sumos nustatymas.

2. Tikėtini pinigų srautai diskontuojami taikant normą arba normas, prireikus atspindinčias su tokiais tikėtinais pinigų srautais susijusius terminus, pertvarkymo sprendimo dieną susiklosčiusias aplinkybes, nerizikingas palūkanų normas, panašių subjektų išleistų panašių finansinių priemonių rizikos priedus, rinkos sąlygas arba potencialių pirkėjų taikytas diskonto normas ir kitas svarbias vertinamo elemento ar elementų savybes.

3. 2 dalyje nustatyta diskonto normos apskaičiavimo metodika netaikoma, kai konkrečios vertinimui svarbios diskonto normos yra nurodytos taikytinuose bankroto teisės aktuose arba praktikoje.

4. Nustatydamas iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju tikėtinų pinigų srautų diskontuotą sumą vertintojas atsižvelgia į:

a) atitinkamame jurisdikciją turinčiame subjekte taikomas PSŠ veiklos taisykles, sutartimi įformintus susitarimus, taikomą bankroto teisę ir praktiką, kurie gali turėti įtakos vertinimui;

b) pagrįstai numatomas administravimo, sandorio, eksploatavimo, perleidimo ir kitas sąnaudas, kurias būtų patyręs administratorius arba nemokumo specialistas, taip pat finansavimo išlaidas;

c) informaciją apie pastarojo meto panašių subjektų nemokumo atvejus, kai tai įmanoma ir svarbu;

d) pagal 23 straipsnį apskaičiuotų tiesioginių pakeitimo išlaidų, kurias patiria tarpuskaitos nariai, sąmatą.

5. Turto, kuriuo prekiaujama aktyviojoje rinkoje, atveju vertintojas naudoja stebimą kainą, nebent konkrečios aplinkybės mažina subjekto turto perkamumą.

Turto, kuriuo aktyviojoje rinkoje neprekiaujama, atveju vertintojas, nustatydamas tikėtinų pinigų srautų sumą ir terminus, atsižvelgia į šiuos veiksnius:

a) aktyviosiose rinkose, kuriose prekiaujama panašiu turtu, stebimas kainas;

b) įprastinės bankroto bylos arba kitų probleminių sandorių, susijusių su panašaus pobūdžio ir būklės turtu, atveju stebimas kainas;

c) sandoriuose, susijusiuose su verslo pardavimu arba jo perdavimu laikinai PSŠ vykdant panašių subjektų pertvarkymą, stebimas kainas;

d) tikimybę, kad iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju turtas generuotų grynuosius gaunamų pinigų srautus;

e) tikėtinas rinkos sąlygas konkrečiu perleidimo laikotarpiu, įskaitant rinkos gylį ir rinkos galimybes per tą laikotarpį iškeisti atitinkamą turto kiekį, ir

f) atitinkamo perleidimo laikotarpio trukmę, kuri atspindi taikomos bankroto teisės poveikį.

6. Vertintojas atsižvelgia į tai, ar PSŠ finansinė būklė būtų turėjusi įtakos tikėtiniems pinigų srautams, be kita ko, apribodama administratoriaus galimybes derėtis dėl sąlygų su potencialiais pirkėjais.

7. Kai įmanoma ir priklausomai nuo taikomos atitinkamos bankroto tvarkos nuostatos, pinigų srautai atspindi sutartines, teisės aktais nustatytas ar kitas juridines kreditorių teises arba įprastinę bankroto praktiką.

8. Hipotetinės pajamos, gautos atlikus vertinimą, paskirstomos akcininkams ir kreditoriams atsižvelgiant į jų prioritetą pagal taikomą bankroto teisę, kaip nurodyta 20 straipsnyje.

23 straipsnis

Iškeltos įprastinės bankroto bylos atveju tarpuskaitos narių patirtos tiesioginės pakeitimo išlaidos

1. Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2021/23 61 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos c punkte, apskaičiuodamas 22 straipsnio 4 dalies d punkte nurodytas išlaidas vertintojas atsižvelgia į komerciniu požiūriu pagrįstą tiesioginių pakeitimo išlaidų, kurias tarpuskaitos nariai patyrė siekdami per atitinkamą laikotarpį vėl atidaryti savo panašias grynąsias pozicijas rinkoje, sąmatą.

2. Vertintojas atsižvelgia į šias tarpuskaitos narių išlaidas:

a) hipotetines tarpuskaitos narių kredito pozicijas PSŠ atžvilgiu tuo metu, kai atidaromos panašios grynosios pozicijos, jei tos pozicijos iki tos datos liktų atidarytos pagrindinėje sandorio šalyje;

b) visas likvidumo ir koncentracijos išlaidas, kurias tarpuskaitos nariai patiria atidarydami panašias grynąsias pozicijas;

c) visas reikšmingas neišvengiamas tarpuskaitos narių veiklos išlaidas, susijusias su naujais ryšiais ar sandoriais tarp tarpuskaitos narių ir bet kurios sandorio šalies arba PSŠ, įskaitant narystės, prekybos, tarpuskaitos, mokėjimo, atsiskaitymo ir saugojimo mokesčius;

d) bet kokias papildomas reikšmingas finansavimo išlaidas, atsirandančias dėl taikomų garantinės įmokos reikalavimų skirtumų ir įmokų į įsipareigojimų neįvykdymo fondą, susijusias su grynųjų pozicijų su bet kuria sandorio šalimi arba PSŠ atidarymu.

24 straipsnis

Pertvarkymo atveju akcininkams ir kreditoriams taikomos faktinės tvarkos nustatymas

1. Vertintojas nustato visus po kapitalo priemonių nurašymo arba konvertavimo ir bet kokių pertvarkymo veiksmų taikymo nepatenkintus reikalavimus ir priskiria tuos reikalavimus juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie pertvarkymo sprendimo dieną buvo PSŠ akcininkai ir kreditoriai.

Juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie pertvarkymo sprendimo dieną pagal 2, 3 ir 4 dalis buvo PSŠ akcininkai ir kreditoriai, vertintojas nustato taikytą faktinę tvarką, išskyrus atvejus, kai tie asmenys dėl pertvarkymo gauna piniginę kompensaciją.

2. Kai juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie pertvarkymo sprendimo dieną buvo PSŠ akcininkai ir kreditoriai, dėl pertvarkymo gauna kompensaciją nuosavo kapitalo forma, vertintojas nustato jiems taikytą faktinę tvarką, pateikdamas bendrą akcijų, kurios buvo perduotos arba išleistos kaip atlygis konvertuotų kapitalo priemonių, skolos priemonių arba kitų neužtikrintųjų įsipareigojimų, kurie nebuvo konvertuoti, turėtojams, įvertį. Tas įvertis gali būti pagrįstas įvertinta rinkos kaina, gauta taikant visuotinai pripažintas vertinimo metodikas.

3. Kai juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie pertvarkymo sprendimo dieną buvo PSŠ akcininkai ir kreditoriai, dėl pertvarkymo gauna skolos kompensaciją, vertintojas nustato faktinę tvarką, atsižvelgdamas į sutartinių pinigų srautų pokyčius, atsiradusius dėl nurašymo arba konvertavimo, kitų pertvarkymo veiksmų taikymo ir atitinkamos diskonto normos, apskaičiuotos pagal šio reglamento 22 straipsnio 2 dalyje nustatytą metodiką.

4. Kiekvieno nepatenkinto reikalavimo atveju kartu su 2 ir 3 dalyse aprašytais veiksniais, kai įmanoma, vertintojas gali atsižvelgti į aktyviosiose rinkose stebimas tų pačių arba panašių priemonių, kurias išleido pertvarkoma PSŠ arba kiti panašūs subjektai, kainas.

5. Vertintojas taip pat atsižvelgia į faktines tiesiogines pakeitimo išlaidas, kurias patyrė tarpuskaitos nariai ir kurios išvardytos 23 straipsnio 2 dalyje, lygindamas pertvarkomiems akcininkams ir kreditoriams taikomą faktinę tvarką su vertinimu siekiant taikyti principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis nėra blogesnė.

25 straipsnis

Vertinimo ataskaita

Vertintojas parengia vertinimo ataskaitą pertvarkymo institucijai, į kurią įtraukia šiuos elementus:

a) vertinimo santrauką, įskaitant vertinimo intervalų ir vertinimo neapibrėžtumo priežasčių pristatymą;

b) pagrindinių taikytų metodikų ir prielaidų paaiškinimą ir paaiškinimą, kiek vertinimas priklauso nuo šių pasirinkimų;

c) paaiškinimą, kai įmanoma, kodėl vertinimas skiriasi nuo kitų susijusių vertinimų, įskaitant pertvarkymo vertinimus, atliktus laikantis Reglamento (ES) 2021/23, ar kitus prudencinius ar apskaitos vertinimus.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. gegužės 3 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN